

СТАТТІ КОНФЕДЕРАЦІЇ

УСІХ, ДО КОГО дійде цей Документ, ми, нижчепідписані Делегати Штатів, зазначених під нашими підписами, вітаємо.

Позаяк делегати Сполучених Штатів Америки, зібравшись на Конгрес п'ятнадцятого дня Листопада, Року Божого тисяча сімсот сімдесят сьомого і Другого Року незалежності Америки, погодилися на певні статті Конфедерації і довічний Союз між Штатами Нью-Гемпшир, Массачусетська затока, Род-Айленд і Плантації Провіденс, Коннектікут, Новий Йорк, Нью-Джерсі, Пенсільванія, Делавер, Меріленд, Віргінія, Північна Кароліна, Південна Кароліна і Джорджія, в наступному формулюванні, *viz.*

Статті Конфедерації і довічного Союзу між Штатами Нью-Гемпшир, Массачусетська Затока, Род-Айленд і Плантації Провіденс, Коннектікут, Новий Йорк, Нью-Джерсі, Пенсільванія, Делавер, Меріленд, Віргінія, Північна Кароліна, Південна Кароліна і Джорджія.

Стаття I. Назвою цієї конфедерації буде “Сполучені Штати Америки”.

Стаття II. Кожен Штат зберігає за собою свій суверенітет, свободу й незалежність, і всяку владу, юрисдикцію й право, що не є цією конфедерацією виразно делеговані Сполученим Штатам, зібраним на Конгрес.

Стаття III. Відповідно до цього всі окремо зазначені Штати входять у міцний союз дружби один з одним задля їх спільної оборони, безпеки їх свобод, їх взаємного і загального добробуту, зобов'язуючись допомагати один одному при застосуванні якої-будь сили проти них, чи нападах на них, чи будь-кого з них на підставі релігії, суверенітету, промислу чи з будь-яких інших приводів.

Стаття IV. Щоб краще забезпечити й увічнити взаємну дружбу та спілкування між людом різних Штатів у цьому Союзі, вільним мешканцям кожного з цих Штатів, за винятком жебраків, волоцюг і втікачів від правосуддя, надаються всі привілеї та пільги вільних громадян окремо взятих Штатів; людам кожного Штату вільно в'їжджати і виїжджати у всякий інший Штат і користуватися там з усіх привілеїв промислів та торгівлі, підлягаючи тим самим податкам, стягненням та обмеженням, що й мешканці цього Штату, за умови, що ці обмеження не стосуватимуться перевезення майна, привезеного у якийсь Штат, до того Штату, мешканцем якого є власник майна; також за умови, що жоден Штат не накладатиме жодних податків, стягнень чи обмежень на майно Сполучених Штатів чи будь-якого з них.

Якщо особа, визнана винною чи обвинувачувана у державній зраді, тяжкому кримінальному злочині чи в іншій тяжкій провині супроти будь-якого Штату, тікатиме від правосуддя і буде знайдена у якомусь зі Сполучених Штатів, то, на вимогу Губернатора або Виконавчої влади Штату, з якого вона втекла, така особа має бути видана і переведена в Штат, під чию юрисдикцію підпадає її злочин.

У кожному з цих Штатів має бути цілковита довіра до офіційних записів, актів і документів судочинства судів і магістратів кожного іншого Штату.

Стаття V. Для зручнішого управління загальними інтересами Сполучених Штатів щорічно в порядку, встановленому законодавчим органом кожного Штату, призначатимуться делегати для зібрання на Конгрес у пер-

ший понеділок листопада кожного року, при чому за кожним Штатом застерігається право відкликати своїх делегатів, чи будь-кого з них, о будь-якій порі року і прислати інших замість них на решту року.

Жоден Штат не може бути представлений у Конгресі більш ніж сімома і менш ніж двома членами; і жодна особа не може бути делегатом більше трьох років з будь-яких шести; як і жодна особа, будучи делегатом, не може обіймати жодної посади в Сполучених Штатах, за яку вона чи інший хто для її добра одержує платню чи будь-яку іншу винагороду.

Кожен Штат утримує своїх делегатів під час зібрання Штатів і доки вони діють як члени комітету Штатів.

При розгляді питань у Сполучених Штатах, зібраних на Конгрес, кожному Штату належить один голос.

Свобода слова і дебатів у Конгресі не може заперечуватися чи оскаржуватися в жодному суді або деінде поза Конгресом, а члени Конгресу захищені особисто від арешту та ув'язнення по дорозі на Конгрес і назад, а також у час перебування їх на Конгресі, за винятком державної зради, тяжкого кримінального злочину або порушення громадського спокою.

Стаття VI. Жоден Штат не може без згоди Сполучених Штатів, зібраних на Конгрес, посилати чи приймати послів, входити у будь-які переговори, угоди, союзи чи договори з будь-якому королем, правителем чи державою; жодна особа, що обіймає платню чи довірену посаду в Сполучених Штатах, чи в будь-якому з них, не може приймати жодних дарунків, винагород, посад чи титулів від будь-якого короля, правителя чи чужоземної держави; як не можуть Сполучені Штати, що зібралися на Конгрес, чи будь-який з них, надавати жодних аристократичних титулів.

Двом чи більше Штатам не можна входити в жодні договори, конфедерації чи союзи між собою без згоди Сполучених Штатів, зібраних на Конгрес, де мають бути точно зазначені цілі такого входження та тривалість членства.

Жоден Штат не може накладати ніяких мит чи данин, що суперечили б певним положенням договорів, укладених Сполученими Штатами, зібраними на Конгрес, з якимсь королем, правителем чи державою, при виконанні якихось інших договорів, уже запропонованих Конгресом монархам Франції та Іспанії.

Жоден Штат не може тримати ніяких військових суден у мирний час, за винятком лише такої їх кількості, яку Сполучені Штати, зібрані на Конгрес, визнають необхідною для захисту цього Штату чи його промислів; як не може жоден Штат тримати ніяких збройних сил у мирний час, за винятком лише такої їх кількості, яка, за розсудом Сполучених Штатів, зібраних на Конгрес, буде визнана необхідною при розміщенні гарнізонів у фортах для захисту цього Штату; але кожен Штат має повсякчас тримати добре організоване і вишколене ополчення, належно озброєне і споряджене, а також забезпечити і постійно тримати напоготові, в громадських складах, потрібне число гармат і наметів та належну кількість зброї, амуніції і польового реманенту.

Жоден Штат не має права оголошувати війну без згоди Сполучених Штатів, зібраних на Конгрес, хіба що в такий Штат справді вторгнуться вороги або він дістане певне попередження, що якесь індіанське плем'я важиться на вторгнення в такий Штат, і ця загроза настільки нагальна, що годі чекати, поки Сполучені Штати зберуться на Конгрес для наради; також жоден Штат не має права пускати в хід будь-які військові кораблі чи судна, а також видавати каперські свідоцтва, окрім як після оголошення війни Сполученими Штатами, зібраними на Конгрес, і то тільки проти королівства чи держави і їхніх підданих, проти яких оголошено війну, та за умов, визначених Сполученими Штатами, зібраними на Конгрес, хіба що на такий Штат нападуть пірати, у разі чого можна спорядити військові судна і тримати доти, доки є загроза або доки Сполучені Штати, зібрані на Конгрес, визначать інакше.

Стаття VII. Коли якийсь Штат збирає наземне військо для спільної оборони, всі офіцери рангу полковника і нижчих призначаються Законодавчим органом того Штату, який збирає військо, або в порядку, встановленому цим Штатом, а всі вакантні посади мають заповнюватися від того Штату, який давав перше призначення.

Стаття VIII. Всі воєнні кошти, а також інші витрати, необхідні для спільної оборони чи загального добробуту і дозволені Сполученими Штатами, зібраними на Конгрес, мають бути сплачені зі спільної скарбниці, яку поповнюють всі Штати зокрема, пропорційно до вартості всієї землі у кожному Штаті, дарованої чи

наділеної будь-якій особі, залежно від того, як буде оцінюватися ця земля, і забудова, і всі вдосконалення на ній, згідно з методом, що його час до часу переглядатимуть і призначатимуть Сполучені Штати, зібрані на Конгрес.

Чинш для сплати такої пропорції накладається і стягується з відома і під наглядом Законодавчого органу кожного Штату протягом часу, узгодженого зі Сполученими Штатами, зібраними на Конгрес.

Стаття IX. Сполучені Штати, зібрані на Конгрес, єдині мають виняткове право і владу оголошувати війну та укладати мир, крім як у випадках, згаданих у Статті Шостій; посилати і приймати послів; входити в договори і союзи, за умови, що жодний торговельний договір не обмежуватиме законодавчу владу конкретних Штатів в накладенні таких мит і данин на іноземців, яким піддано їхній власний люд, ані не заборонятиме вивіз чи ввіз якихось видів сировини чи товарів; встановлювати правила для визначення законності захоплених дібр, в усіх випадках на суходолі чи на морі, і як саме треба ділити чи привласнювати здобич, узятую наземними чи морськими силами на службі Сполучених Штатів; видавати каперські свідоцтва у мирний час; призначати суддів для суду піратств і злочинств, скоєних у відкритому морі, а також встановлювати суди для одержання і остаточного розгляду апеляцій в усіх випадках захоплення, за умови, що жоден член Конгресу не буде призначений суддею жодного з зазначених судів.

Сполучені Штати, зібрані на Конгрес, є також найвищою апеляційною інстанцією в усіх суперечках і розбіжностях, які існують сьогодні або можуть з'явитися між двома чи кількома Штатами стосовно кордонів, юрисдикції чи будь-якої іншої справи; це повноваження має завжди чинитися у наступний спосіб: Щоразу, коли законодавча чи виконавча влада або законний представник Штату, що веде спір з іншим Штатом, вносить у Конгрес подання з викладом суті справи і проханням про її слухання, повідомлення про це дається, за наказом Конгресу, законодавчій чи виконавчій владі іншого Штату, що веде спір, і назначається день явки сторін в особі їхніх законних представників, які матимуть завдання, шляхом обопільної згоди, призначити комісарів чи суддів, як членів суду для слухання і розв'язання справи, про яку йдеться; проте, якщо вони не дійдуть згоди, Конгрес номінує трьох осіб від кожного зі Сполучених Штатів, і зі списку цих осіб кожна сторона, починаючи з позивача, по черзі викреслюватиме по одній, доки кількість цих осіб не зменшиться до тринадцяти; з цієї кількості щонайменше сім, а щонайбільше дев'ять за вказівкою Конгресу, будуть у присутності Конгресу вибрані шляхом жеребкування, а особи, чий прізвища будуть визначені в такий спосіб, або будь-котрі п'ять із них, стають комісарами чи суддями, щоб вислухати і остаточно розв'язати спір, причому завжди більшість суддів, які слухали справу, повинна погодитися в її вирішенні; якщо ж котрась сторона не з'явиться призначеного дня без причин, які Конгрес визнає задовільними, або з'явиться, але відмовиться викреслювати імена зі списку, Конгрес пойменує трьох осіб від кожного Штату, а Секретар Конгресу буде викреслювати від імені сторони, що не з'явилася, або відмовляється викреслювати; присуд і вирок суду, призначеного у прописаний вище спосіб, є кінцевим і остаточним; і якщо котрась сторона відмовиться підкоритися владі цього суду, або не захоче з'явитися чи захищати свої претензії чи справу, суд має однаково оголосити свій присуд чи вирок, який так само є кінцевим і вирішальним, при тому присуд, чи вирок, й інші протоколи в будь-якому випадку передаються Конгресові і зберігаються разом з актами Конгресу, задля безпеки зацікавлених сторін; а до того як судити справу, кожен комісар має присягнути перед одним із суддів верховного або вищого суду Штату, де судиться справа, що він буде "сумлінно і чесно слухати й вирішувати питання, про яке йдеться, на свій найкращий розсуд, без уподобань, пристрасті чи сподівання на винагороду"; причому також жоден Штат не можна позбавити території на користь Сполучених Штатів.

Всі спори щодо приватного права на землю, наданого різними грантами двох або більше Штатів, після уточнення їхньої юрисдикції стосовно цих земель і штатів, які видали ці гранти, причому зазначені гранти або будь-який з них одночасно представляються як такі, що виникли ще до того, як така юрисдикція була встановлена, за поданням будь-якої сторони у Конгрес Сполучених Штатів, мають бути остаточно розв'язані у спосіб, якомога ближчий до прописаного вище для розв'язання суперечок щодо територіальної юрисдикції між різними Штатами.

Сполучені Штати, зібрані на Конгрес, також єдині мають виняткове право і владу визначати склад і вагу монет, викарбуваних за їхнім власним розпорядженням або розпорядженням відповідних Штатів; встановлювати стандарт мір і ваги для всіх Сполучених Штатів; регулювати промисли і залагоджувати усі справи

з індіанцями не-членами жодного зі Штатів, за умови, що таке не буде переступом чи порушенням законодавчого права будь-якого Штату в його власних межах; створювати і налагоджувати поштове сполучення з одного Штату до іншого, по всіх Сполучених Штатах, і стягувати плату за папери, які через них проходять, необхідну для покриття видатків зазначеної служби; призначати всіх офіцерів наземних сил на службі в Сполучених Штатах, за винятком полкових офіцерів; призначати всіх офіцерів військового флоту, а також присвоювати звання усякому і кожному офіцерові на службі в Сполучених Штатах; встановлювати правила для урядування і командування зазначеними наземними і морськими силами, а також керувати їхніми операціями.

Сполучені Штати, зібрані на Конгрес, мають право призначати комітет для засідань під час перерви сесій Конгресу, що називатиметься “Комітет Штатів” і складатися з одного делегата від кожного Штату; а також призначати інші такі комітети й цивільних урядовців, які можуть знадобитися для залагодження загальних справ Сполучених Штатів під їхнім керівництвом; призначати одного з-поміж них для головування, за умови, що нікому з них не буде дозволено служити на посаді голови більше одного протягом будь-яких трьох років; визначати, які кошти треба стягнути для потреб Сполучених Штатів, а також привласнювати їх та віддавати на покриття громадських витрат; брати позики чи видавати кредитні папери Сполучених Штатів, подаючи раз на півроку звіт відповідним Штатам про грошові суми, отак позичені чи видані; будувати і споряджати військовий флот; узгоджувати кількість наземних сил і вимагати від кожного Штату його квоту пропорційно до кількості білих мешканців у цьому Штаті; ці вимоги обов’язкові для виконання, тому Законодавчий орган кожного Штату повинен призначити полкових офіцерів, набрати людей і обмундирування, озброїти і спорядити їх, як солдатів, коштом Сполучених Штатів; а офіцери і рядові, таким чином обмундировані, озброєні і споряджені, мають прийти маршем у призначене місце за час, узгоджений Сполученими Штатами, зібраними на Конгрес. Проте якщо Сполучені Штати, зібрані на Конгрес, з огляду на обставини визнають доцільним, щоб якийсь Штат не набрав людей, а чи набрав менше належної йому квоти, то це додаткове число людей треба набрати, приставити до них офіцерів, обмундирувати, озброїти і спорядити так само, як і належну цьому Штатові квоту, хіба що законодавчий орган Штату розсудить, що таке додаткове число цьому Штату годі виділити без ушкодження для себе, то в такому випадку має бути обмундировано, озброєно, споряджено і забезпечено офіцерами таке додаткове число людей, яке, на їхню думку, можна виділити без ушкодження для себе. Обмундировані, озброєні й споряджені офіцери і рядові мають прийти маршем у призначене місце за час, узгоджений Сполученими Штатами, зібраними на Конгрес.

Сполучені Штати, зібрані на Конгрес, не можуть будь-коли зайти у війну, ні видавати каперські свідоцтва у мирний час, ні входити в будь-які договори чи союзи, ні карбувати монети, ні регулювати їх вартість, ні уточнювати кошти і витрати, потрібні для оборони й добробуту Сполучених Штатів чи будь-якого з них, ні видавати кредитні папери, ні брати позики ім’ям Сполучених Штатів, ні цільово витрачати гроші, ні погоджуватися на кількість суден, які треба побудувати чи купити, ні кількість наземних чи морських сил, які треба набрати, ні призначати головнокомандувача армії чи флоту, якщо на це не буде згоди дев’ятьох Штатів; не може також вирішуватися жодне питання чи будь-який інший пункт обговорення, окрім відкладення з дня на день засідань Конгресу, інакше як більшістю голосів Сполучених Штатів, зібраних на Конгрес.

Конгрес Сполучених Штатів має право відкласти засідання до будь-якого часу протягом року і перенести їх у будь-яке місце в межах Сполучених Штатів, з тим, що будь-який період відтермінування не повинен тривати довше, ніж шість місяців; Конгрес має щомісяця оприлюднювати протокол своїх засідань, за винятком тих частин, що стосуються міждержавних договорів, союзів чи військових дій і, на думку Конгресу, вимагають секретності; голоси “за” і “проти” делегатів кожного Штату, з будь-якого питання, заносяться у Протокол, якщо цього забажає будь-який делегат; делегатам Штату, а чи будь-кому з них, на їх чи його прохання має бути виданий дублікат зазначеного протоколу, крім тих частин, що згадані вище як винятки, для передання Законодавчим органам окремих Штатів.

Стаття X. Комітет Штатів, або будь-яких дев’ятьох із них, правоможний виконувати під час канікул Конгресу ті повноваження Конгресу, якими Сполучені Штати, зібрані на Конгрес, за згодою дев’ятьох Штатів, інколи визнаватимуть за доцільне його наділити; за умови, що зазначеному комітету не буде делеговане жодне повноваження, для виконання яких, згідно зі статтями конфедерації, необхідний голос дев’ятьох Штатів, зібраних на Конгрес Сполучених Штатів.

Стаття XI. Якщо Канада вирішить приєднатися до конфедерації і прилучитися до заходів Сполучених Штатів, вона має бути прийнята, з наданням їй усіх привілеїв нашого Союзу; проте жодна інша колонія не буде в нього прийнята, доки на таке прийняття не погодяться дев'ять Штатів.

Стаття XII. Всі кредитні папери, позики і борги, випущені, здійснені чи нагромаджені Конгресом або від імені Конгресу раніше створення Сполучених Штатів внаслідок цієї конфедерації, слід розглядати і трактувати як зобов'язання Сполучених Штатів, сплатити чи розв'язати які зазначені Сполучені Штати собою і людською вірою тут урочисто клянуться.

Стаття XIII. Кожен Штат має коритися рішенням Сполучених Штатів, зібраних на Конгрес, з усіх питань, що підлягають їм згідно з цією конфедерацією. Кожен Штат непорушно додержуватиметься статей цієї конфедерації, а Союз буде вічним; відтак в жодну з них ніколи не буде внесено жодної зміни, хіба що таку зміну буде погоджено в Конгресі Сполучених Штатів й опісля затверджено Законодавцями кожного Штату.

А позаяк Верховний Правитель світу волів схилити серця Законодавців, яких ми відповідно представляємо на Конгресі, щоб вони схвалили зазначені статті конфедерації й вічного союзу, а нас уповноважили на їх ратифікацію, то знайте, що ми, делегати, які підписалися нижче, силою влади і повноважень, наданих нам з цією метою, в імені й інтересах наших виборців, цим документом цілком і повністю ратифікуємо й затверджуємо всі і кожну із зазначених статей конфедерації й вічного союзу, а також все разом і будь-що зокрема, про що тут говориться; а ще ми урочисто обіцяємо і заручаємось вірою наших виборців, що вони коритимуться рішенням Сполучених Штатів, зібраних на Конгрес, з усіх питань, які, згідно з цією конфедерацією, їм підлягають. І що статті її будуть непорушно додержуватися Штатами, котрих ми відповідно представляємо, і що Союз буде вічним.

На свідчення чого ми, на Конгресі, підписуємося тут власноручно.

У Філадельфії, Штат Пенсільванія, дев'ятого дня місяця липня, року Божого тисяча сімсот сімдесят восьмого і третього року незалежності Америки.